

RES HISTORICA

JOURNAL OF THE INSTITUTE OF HISTORY, UMCS

No. 60 YEAR 2025

RES
HISTORICA

JOURNAL OF THE INSTITUTE OF HISTORY, UMCS

SCIENTIFIC BOARD

Daniel Peter Bagi (University of Pécs, Hungary)
Valentin Constantinov (Academy of Sciences of Moldova, Republic of Moldova)
Luca Fezzi (University of Padua, Italy)
Gian Luca Gregori (Sapienza University, Italy)
Roman Stanisław Jurkowski (University of Warmia and Mazury in Olsztyn, Poland)
Tomasz Knoz (Masaryk University in Brno, Czech Republic)
Anamarija Kurilić (University of Zadar, Croatia)
Alydas Nikžentaitis (Lithuanian Institute of History, Lithuania)
Tomasz Jerzy Pawelec (University of Silesia in Katowice, Poland)
Sergij Posokhov (V.N. Karazin Kharkiv National University, Ukraine)
Benet Salway (University of London, Great Britain)
Victor Spinei (Ia i Institute of Archaeology, Romania)
Gvido Straube (University of Latvia, Latvia)
Jacek Wijaczka (Nicolaus Copernicus University in Toruń, Poland)
Leo Leonid Opanas Zaskilniak (Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine)

EDITORIAL COMMITTEE

EDITOR-IN-CHIEF

Krzysztof Latawiec (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland)

THEMATIC EDITORS

Joern Happel (History 19th-20th Centuries, Social History (Helmut Schmidt University, Germany))
Eriks Jekabsons (Modern History 19th-20th Centuries, Political History (University of Latvia, Latvia))
Ireneusz Łuć (Military History (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Miroslav Novotný (Modern History 16th-18th Centuries
(University of South Bohemia in České Budějovice, Czech Republic))
Clara Maria Ramos-Taboada (Ancient History (Institute for Mediterranean Studies, Greece))
Marek Woźniak (Methodology of History, History of Historiography (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Lyubov Zhvanko (Modern History 19th-20th Centuries, History of Science (Kharkiv State Veterinary Academy, Ukraine))

LANGUAGE EDITORS

Przemysław Malec (English, Polish))
Anna Maziarczyk (French (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Katarzyna Wójcik (German (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Artur Sadecki (Russian (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))

SECRETARIES

Robert Stępień (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland)
Wojciech Michalski (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland)
Kamil Michałuk (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland)

ADDRESS OF EDITORIAL COMMITTEE

Instytut Historii UMCS
Pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a, 20-031 Lublin
<https://journals.umcs.pl/rh/index>; e-mail: reshistorica@umcs.pl

RES HISTORICA

JOURNAL OF THE INSTITUTE OF HISTORY, UMCS

No. 60 YEAR 2025

Reviewers No. 59 and 60 from 2025

Hanna Appel, Katarzyna Balbuza, Roman Baron, Anastasiya Baukova, Wiesław Caban, Paweł Filipczak, Artur Goszczyński, Ryszard Gryz, Mariola Hoszowska, Sławomir Jędraszek, Yulia Kiselyova, Agata Kluczek, Janusz Kłapeć, Piotr Kochanek, Krzysztof Królczyk, Marcin Kruszyński, Mariusz Kulik, Sylwia Kuźma-Markowska, Jacek Legieć, Katarzyna Maksymiuk, Jarosław Marczewski, Marcin Markiewicz, Janusz Mierzwa, Wojciech Mruk, Tomasz Osiński, Oleh Petrechko, Jacek Pielas, Marek Przeniosło, Oleh Razyhraev, Zrinka Serventi, Bronisław Sitek, Agnieszka Teterycz-Puzio, Dmytro Vaschuk, Aleksiej Wasiliew, Przemysław Wojciechowski

EDITING

Przemysław Małec (język angielski)
Stanisław Powął-Niedźwiecki (język polski)

COVER AND TITLE PAGES DESIGN

Agnieszka Muchowska

TYPESETTING

Wojciech Olech

Summaries of published articles are available online in the international database
"The Central European Journal of Social Sciences and Humanities" <<http://cejsh.icm.edu.pl>>

The journal is on the ERIH Plus reference list

The journal is indexed in the Directory of Open Access Journals (DOAJ)

The journal is indexed in the ICI Journals Master List - Index Copernicus

© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2025

ISSN 2082-6060

The journal is published both in the printed and online version, the latter being its primary edition.
The online version of the journal is available at <https://journals.umcs.pl/rh/issue/archive>

Information about the dates of article submission and publication can be found on the webpage of "Res Historica"
(<https://journals.umcs.pl/rh>) in the article metadata section.

PUBLISHED BY WYDAWNICTWO UNIwersYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

20-031 Lublin, ul. Idziego Radziszewskiego 11, tel. (81) 537-53-04

e-mail: wydawnictwo_sekretariat@mail.umcs.pl www.wydawnictwo.umcs.eu

Sales Department: tel./faks 81 537-53-02

Internet Bookstore: www.wydawnictwo.umcs.eu

e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

All articles and reviews have been subjected to anti-plagiarism research

Table of Contents

ELENA DUCE PASTOR	
Ancient Greek Peasants: Myth and Reality from a Gender Perspective	9
Starożytni greccy chłopci: mit i rzeczywistość z perspektywy płci	
GIAMPIERO SCAFOGLIO	
Realism and Idealization in the Representation of Peasants in Virgil's <i>Georgics</i>	41
Realizm i idealizacja w przedstawieniu chłopów w <i>Georgikach</i> Wergiliusza	
NELSON HENRIQUE DA SILVA FERREIRA	
Social Reality and the Tasks of the Roman Farmer. Agriculture as a Frame of Morality	61
Rzeczywistość społeczna i zadania rzymskiego rolnika. Rolnictwo jako ramy moralności	
CARLO FERRARI	
Peasants and Monsters in Third-Century Gaul. Rethinking the Jupiter Columns	93
Chłopi i potwory w Galii w III wieku. Nowe spojrzenie na kolumny Jowisza	
SEBASTIAN JAN FILUS	
The Rural Community in the Estates of the Order of the Holy Sepulcher of Miechów in the XII–XVIII Centuries – Introductory Remarks	119
Spółeczność chłopska na ziemiach Zakonu Grobu Bożego w Miechowie w XII–XVIII w. – uwagi wstępne	
JERZY RAJMAN	
Peasants in the Works of Jan Długosz	151
Chłopi w dziełach Jana Długosza	
MAŁGORZATA KOŁACZ-CHMIEL	
The Situation of Children from Annulled Marriages in Peasant Communities of Late Medieval Poland – Legal Regulations vs. Reality	245
Sytuacja dzieci z unieważnionych związków małżeńskich w społecznościach chłopskich późnośredniowiecznej Polski – regulacje prawne a rzeczywistość	
BEAT KÜMIN	
Peasant Portraits. Rural Self-Representations in the German Lands Since the Middle Ages	265
Portrety chłopskie. Wiejskie autoportrety na ziemiach niemieckich od średniowiecza	

RITA REGINA TRIMONIENĖ

- 'The Famous Misters Mayors' of the Šiauliai Economy in the 17th Century:
the Cultural Elites of Peasants and Townspeople? 285
„Ślawetni panowie wójtowie” ekonomii szawelskiej w XVII w. – elita kulturalna
chłopów i mieszczan?

MARKÉTA SKOŘEPOVÁ

- Family and Community. Godparenthood in a Bohemian Village Community
in the 17th and 18th Centuries 309
Rodzina i społeczność. Rodzicielstwo chrzestne na wsi czeskiej w XVII i XVIII w.

TOMASZ WIŚLICZ

- Sexual Life of the Half-savage. Polish Peasants' Sexuality in the Eyes of Outside
Observers 331
Życie seksualne półdzikich. Seksualność polskich chłopów w oczach zewnętrznych
obserwatorów

PIOTR KOŁPAK

- The Role Model of the Village *wójt* in Southern Poland Until the End of the Eighteenth
Century in the Light of Oaths of Office 347
Wzór wójta wsi w południowej Polsce do końca XVIII w. w świetle przysięg urzędowych

JOSEF GRULICH, VÁCLAV ČERNÝ

- The Image of Peasants in Serf Lists: South Bohemia in the Eighteenth and Nineteenth
Centuries 367
Wizerunek chłopów w spisach poddanych: południowe Czechy w XVIII i XIX w.

WOJCIECH SAJKOWSKI

- Transhumant Vlach Shepherding in Dalmatia and its Influence on Natural
Environment in the Early 19th Century as Perceived by French 395
Transhumancyjne pasterstwo wołoskie w Dalmacji i jego wpływ na środowisko
naturalne na początku XIX w. w oczach Francuzów

MIROSLAV NOVOTNÝ

- The Rural Population and the Birth of the Small Intelligentsia in the Early 19th
Century Czech Lands (using the Budweis Diocese as a Case Study) 407
Ludność wiejska i narodziny małej inteligencji na ziemiach czeskich na początku
XIX w. (na przykładzie diecezji budziejowskiej)

MARTA RACZYŃSKA-KRUK

- 'Here Szela, the hero, was made'. Selected Issues From the 19th Century Scientific
Discourse Around the Forest Germans 425
„Tu powstał bohater Szela”. Wybrane zagadnienia z XIX-wiecznego dyskursu
naukowego dotyczącego Głuchoniemców

GÁBOR KOLOH

- The Peasant's Spaces. Changing Perception of Space in 19th-20th Century Hungary .. 449
Przestrzeń chłopskie. Zmieniające się postrzeganie przestrzeni w XIX–XX w.
na Węgrzech

ARTUR SADECKI

- The Role of Empathy in Shaping Social Attitudes – Selected Images of Peasants in 19th
Century Russian Literature 481
Rola empatii w kształtowaniu postaw społecznych – wybrane obrazy chłopów w XIX-
wiecznej literaturze rosyjskiej

TOMASZ OPALIŃSKI

- Lifetime Care in Peasant Families in the Final Period before Enfranchisement in the Kingdom of Poland, Based on Notarial Deeds 501
 Opieka dożywotnia w rodzinach chłopskich w ostatnim okresie przed uwłaszczeniem w Królestwie Polskim na podstawie aktów notarialnych

DARIUSZ TARASIUŁ

- Serfs' Obligations in the Eastern Part of Southern Podlasie in the 19th Century 551
 Powinności pańszczyźniane chłopów we wschodniej części Południowego Podlasia w XIX w.

DARIUSZ SZEWCZUK

- The Peasantry's Stance on Education in the Russian-Polish Kingdom during the Late 19th and Early 20th Centuries 569
 Postawy chłopów wobec edukacji w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX w.

JAROSŁAW ROMAN MARCZEWSKI

- Through the Eyes of a Parish Priest: the Image of Peasant Communities in the Lublin and Podlasie Regions in the Memoirs of Fr. Karol Dębiński from 1867–1915 593
 Oczami proboszcza. Obraz społeczności chłopskich na Lubelszczyźnie i Podlasiu w świetle pamiętników ks. Karola Dębińskiego z lat 1867–1915

MATEUSZ JELEŃ, MARTYNA AGNIESZKA WOŹNY

- Excerpts from the History of Peasant Communities in the Polish Lands under Partitions in the Light of the American Press at the Turn of the 19th and 20th Centuries 613
 Z dziejów społeczności chłopskich na ziemiach polskich pod zaborami w świetle amerykańskiej prasy z przełomu XIX i XX w.

KAROLINA ANNA CHYŁA

- The *Folwark* and the Fate. A Sketch on Adolf Dygasinski's Rural Works 653
 Folwark i los. Szkic o twórczości wiejskiej Adolfa Dygasińskiego

VIKTORIA VOLOSHENKO

- From the Plow to the Pen: Public Perception of Ukrainian–Language Writers of Peasant Origin from Dnieper Ukraine at the turn of the 20th century 675
 Od pług do pióra: postrzeganie pisarzy pochodzenia chłopskiego w Ukrainie Naddnieprzańskiej na przełomie XIX i XX w.

MAREK WOŹNIAK

- The Image of a Village and the Life of its Inhabitants on the Example of Selected Lublin Press in the Mid-1930s. 711
 Obraz wsi i życia jej mieszkańców na przykładzie wybranej prasy lubelskiej w połowie lat trzydziestych XX w.

SEWERYN PIENIAŻEK

- Rally as an Important Element of Living in a Rural Community in the Interwar Period Based on Deputy Jan Pieniążek's Activities 739
 Wiec jako ważny element życia społeczności wiejskiej w okresie międzywojennym na podstawie działalności posła Jana Pieniążka

ANNA MAZIARCZYK

- French Peasant Women on the Home Front: Literary Representation of Wartime Everyday Life in Ernest Pérochon's Novel *Les Gardiennes* 767
 Francuskie chłopki na froncie domowym: literacki obraz wojennej codzienności w powieści *Les Gardiennes* Ernesta Pérochona

ALICJA GONTAREK

- Minutes of Village Heads' Conferences as a Source for Research on the Role and Significance of Rural Commune Offices in the German Extermination Policy in the Lublin District (1939–1944) – A Microhistorical Approach 783
- Protokoły konferencji sołtysów jako źródło do badań roli i znaczenia urzędów gmin wiejskich w niemieckiej polityce Zagłady w dystrykcie lubelskim (1939–1944) – ujęcie mikrohistoryczne

MONIKA NAPORA

- Peasants and the Polish Countryside in German Propaganda within the General Government. Creation versus Reality 819
- Chłopi i polska wieś w propagandzie niemieckiej na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Kreacja a rzeczywistość

JANUSZ ŁOSOWSKI

- The Values of the Peasant Elite of the Anti-Communist Underground (in the Light of the Preserved Personal Accounts of Zdzisław Broński "Uskok" and Edmund Edward Taraszkiewicz "Żelazny") 837
- Wartości elity chłopskiej antykomunistycznego podziemia (w świetle zachowanych zapisek memuarystycznych Zdzisława Brońskiego „Uskoka” i Edmunda Edwarda Taraszkiewicza „Żelaznego”)

MARIUSZ MAZUR

- The Topos of Utopianism in Posters Dedicated to the Countryside in Central and Eastern Europe in the 1950s. 871
- Topos utopijności w plakatach poświęconych wsi w Europie Środkowo-Wschodniej w latach pięćdziesiątych XX w.

ANDREA BONFANTI

- Dung on the Red Carpet: The Image of Peasants in Bernardo Bertolucci's *1900* and Ermanno Olmi's *The Tree of Wooden Clogs* 903
- Gnojowica na czerwonym dywanie. Wizerunek chłopów w filmach Bernardo Bertolucciego 1900 i Ermanno Olmiego *Drzewo na saboty*

EWA SOLSKA

- People's History as an Argument and Discursive Turn 939
- Historia ludowa jako argument i zwrot dyskursywny

ANNA ZIĘBIŃSKA-WITEK

- People's History Turn in the Museum Space 967
- Nowa historia ludowa w przestrzeni muzealnej